

SPLOŠNA MATURA IZ PREDMETA GEOGRAFIJA V LETU 2020

Poročilo DPK SM za geografijo

Vsebina

1	Struktura kandidatov.....	2
1.1	Struktura kandidatov pri splošni maturi – primerjava po letih	3
1.2	Struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz geografije – primerjava po letih	4
1.3	Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz geografije v spomladanskem izpitnem roku 2020.....	6
2	Analiza dosežkov pri izpitu splošne mature iz geografije v spomladanskem izpitnem roku 2020	7
2.1	Porazdelitev dosežkov po odstotnih točkah	7
2.2	Meje med ocenami	9
2.3	Porazdelitev dosežkov po ocenah	10
3	Splošni podatki o kandidatih pri izpitu splošne mature iz geografije v spomladanskem izpitnem roku 2020.....	12
4	Vsebinska analiza dosežkov za referenčno skupino SM	14
4.1	Vsebinska analiza dosežkov pri zunanjem in notranjem delu izpita	14
4.2	Vsebinska analiza dosežkov po posameznih delih izpita	15
4.3	Vsebinska analiza dosežkov po nalogah in vprašanjih	15
4.4	Najpogostejši nepravilni odgovori kandidatov	27
4.5	Mnenje zunanjih ocenjevalcev o nalogah in vprašanjih v izpitnih polah	29
5	Zunanje ocenjevanje in ugovori.....	32
5.1	Zunanje ocenjevanje	32
5.2	Ugovori na oceno in način izračuna izpitne ocene.....	33
6	Povzetek	34
6.1	Ocena uspeha kandidatov	34
6.2	Ocena kakovosti izpitnih pol.....	35
6.3	Druge ugotovitve	35

Avtorja:

mag. Lea Nemec, glavna ocenjevalka za geografijo

dr. Matej Ogrin, predsednik DPK SM za geografijo

Poročilo je potrdila DPK SM za geografijo na 5. korespondenčni seji od 16. –18. 09. 2020.

Ljubljana, september 2020

1 Struktura kandidatov

Statistične podatke za kandidate, ki so se udeležili **spomladanskega izpitnega roka splošne mature**, prikazujemo ločeno glede na njihovo strukturo:

a) **referenčno skupino SM** predstavljajo redni dijaki, ki prvič v celoti opravljajo splošno maturo (brez kandidatov z maturitetnim tečajem, 21-letnikov, odraslih in kandidatov poklicne mature). Na dosežkih te skupine se postavljajo tudi meje med ocenami.

Okrajšava: ref. skup. SM;

b) **kandidate SM** (ref. skup. SM + ostali SM) predstavljajo tisti, ki opravljajo splošno maturo (brez kandidatov poklicne mature, ki opravljajo posamezni izpit splošne mature). To so:

- referenčna skupina SM (redni dijaki, ki prvič v celoti opravljajo splošno maturo) in
- **ostali SM**, to so:
 - kandidati z maturitetnim tečajem,
 - 21-letniki,
 - odrasli,
 - kandidati, ki popravljajo eno ali dve negativni oceni,
 - kandidati, ki opravljajo SM ponovno v celoti,
 - kandidati, ki opravljajo SM v dveh delih, in
 - kandidati, ki izboljšujejo oceno.

Okrajšava: kandidati SM;

c) **kandidate PM** (kandidati poklicne mature s posameznim izpitom pri splošni maturi) predstavljajo tisti, ki ob poklicni maturi (štirje predmeti) dodatno opravljajo posamezni izpit SM.

Okrajšava: kandidati PM.

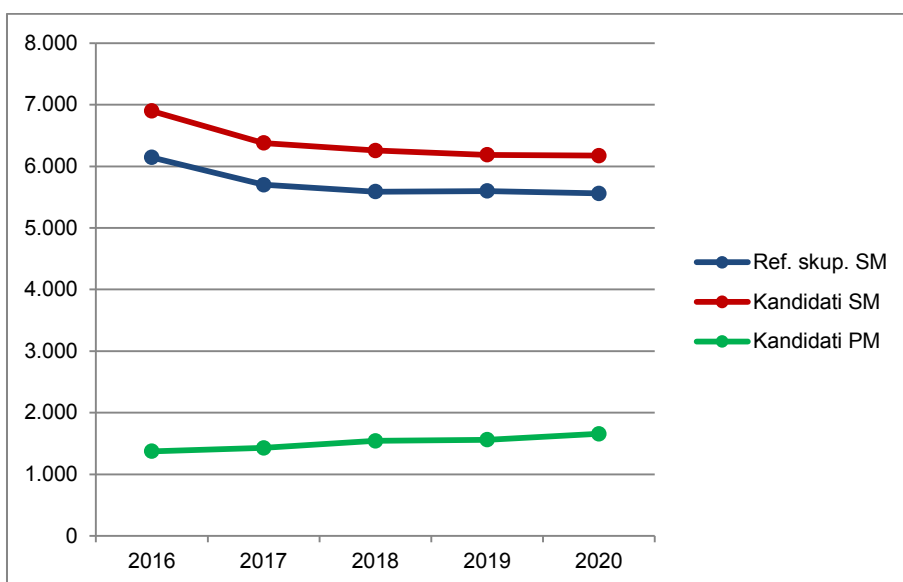
1.1 Struktura kandidatov pri splošni maturi – primerjava po letih

Preglednica 1.1.1 in slika 1.1.1 prikazujeta primerjavo števila udeleženih kandidatov v spomladanskem izpitnem roku splošne mature v letih od 2016 do 2020. Primerjave so prikazane ločeno po strukturi kandidatov.

Preglednica 1.1.1: Udeleženi kandidati pri SM po strukturi – spomladanski izpitni roki 2016–2020

Leto	Ref. skup. SM	Kandidati SM	Kandidati PM
2016	6.145	6.899	1.373
2017	5.699	6.379	1.429
2018	5.589	6.255	1.544
2019	5.600	6.185	1.560
2020	5.560	6.173	1.657

Slika 1.1.1: Udeleženi kandidati pri SM po strukturi – spomladanski izpitni roki 2016–2020

Vir: Državni izpitni center, 2020

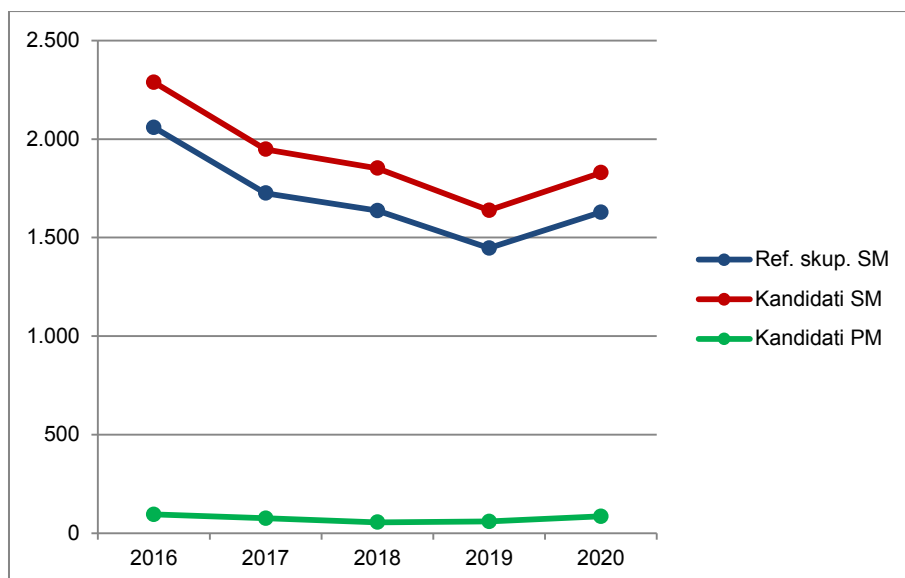
1.2 Struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz geografije – primerjava po letih

Preglednica 1.2.1 in slika 1.2.1 prikazujeta primerjavo števila kandidatov, ki so opravljali geografijo v spomladanskem izpitnem roku splošne mature v letih od 2016 do 2020. Primerjave so prikazane ločeno po strukturi kandidatov.

Preglednica 1.2.1: Udeleženi kandidati pri izpitu SM iz geografije po strukturi – spomladanski izpitni roki 2016–2020

Leto	Ref. skup. SM	Kandidati SM	Kandidati PM
2016	2.059	2.288	96
2017	1.725	1.948	76
2018	1.637	1.852	56
2019	1.447	1.638	60
2020	1.629	1.829	86

Slika 1.2.1: Udeleženi kandidati pri izpitu SM iz geografije po strukturi – spomladanski izpitni roki 2016–2020

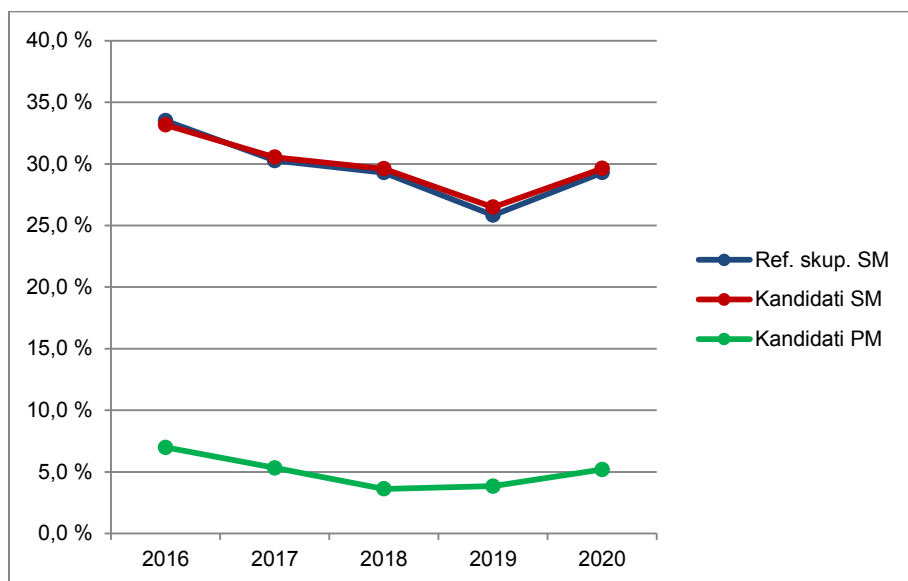
Vir: Državni izpitni center, 2020

Preglednica 1.2.2 in slika 1.2.2 prikazujeta primerjavo deleža kandidatov, ki so opravljali geografijo (preglednica 1.2.1), glede na udeležene kandidate v spomladanskem izpitnem roku splošne mature v letih od 2016 do 2020 (preglednica 1.1.1). Primerjave so prikazane ločeno po strukturi kandidatov.

Preglednica 1.2.2: Delež udeleženih kandidatov pri izpitu SM iz geografije po strukturi – spomladanski izpitni roki 2016–2020

Leto	Ref. skup. SM	Kandidati SM	Kandidati PM
2016	33,5 %	33,2 %	7,0 %
2017	30,3 %	30,5 %	5,3 %
2018	29,3 %	29,6 %	3,6 %
2019	25,8 %	26,5 %	3,8 %
2020	29,3 %	29,6 %	5,2 %

Slika 1.2.2: Delež udeleženih kandidatov pri izpitu SM iz geografije po strukturi – spomladanski izpitni roki 2016–2020

Vir: Državni izpitni center, 2020

1.3 Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz geografije v spomladanskem izpitnem roku 2020

Preglednica 1.3.1 in slika 1.3.1 prikazujeta število in delež kandidatov, ki so opravljali izpit splošne mature iz geografije v spomladanskem izpitnem roku 2020. Podatki so prikazani po strukturi kandidatov. (Redni dijaki, ki prvič v celoti opravljajo splošno maturo in predstavljajo referenčno skupino SM, so dodatno razdeljeni tudi na izobraževalne programe.)

Preglednica 1.3.1: Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu SM iz geografije v spomladanskem izpitnem roku 2020

	Število	Delež
Splošna gimnazija	1.455	76,0 %
Klasična gimnazija	51	2,7 %
Gimnazija	1.506	78,6 %
Tehniška gimnazija	27	1,4 %
Ekonomska gimnazija	95	5,0 %
Umetniška gimnazija	1	0,1 %
Strokovna gimnazija	123	6,4 %
Ref. skup. SM	1.629	85,1 %
Ostali SM	200	10,4 %
Kandidati SM	1.829	95,5 %
Kandidati PM	86	4,5 %

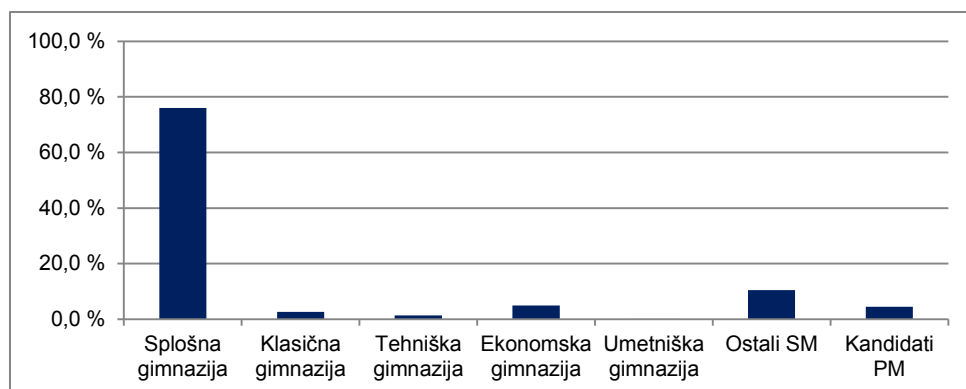
gimnazija = splošna gimnazija + klasična gimnazija

strokovna gimnazija = tehniška gimnazija + ekonomska gimnazija + umetniška gimnazija

ref. skup. SM = gimnazija + strokovna gimnazija

kandidati SM = ref. skup. SM + ostali SM

Slika 1.3.1: Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu SM iz geografije v spomladanskem izpitnem roku 2020

Vir: Državni izpitni center, 2020

2 Analiza dosežkov pri izpitu splošne mature iz geografije v spomladanskem izpitnem roku 2020

2.1 Porazdelitev dosežkov po odstotnih točkah

Preglednica 2.1.1 prikazuje porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah pri geografiji v spomladanskem izpitnem roku SM 2020 v posamezne razrede/intervale, ki obsegajo pet odstotnih točk (tj. frekvenčna porazdelitev), preglednica 2.1.2 in slika 2.1.1 pa delež kandidatov, ki so dosegli manj odstotnih točk od zgornje meje razreda (tj. relativna kumulativna frekvenčna porazdelitev). Podatki so prikazani po podrobnejši strukturi kandidatov.

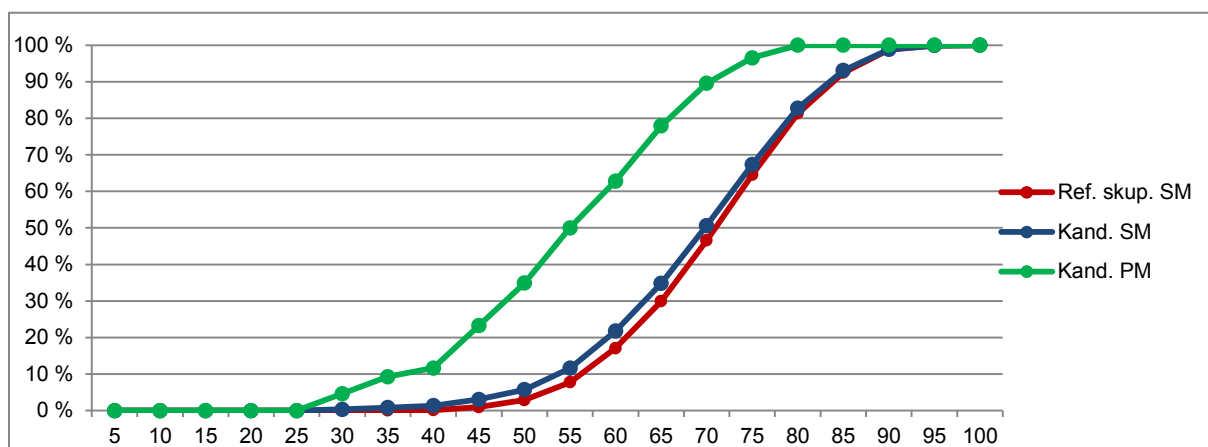
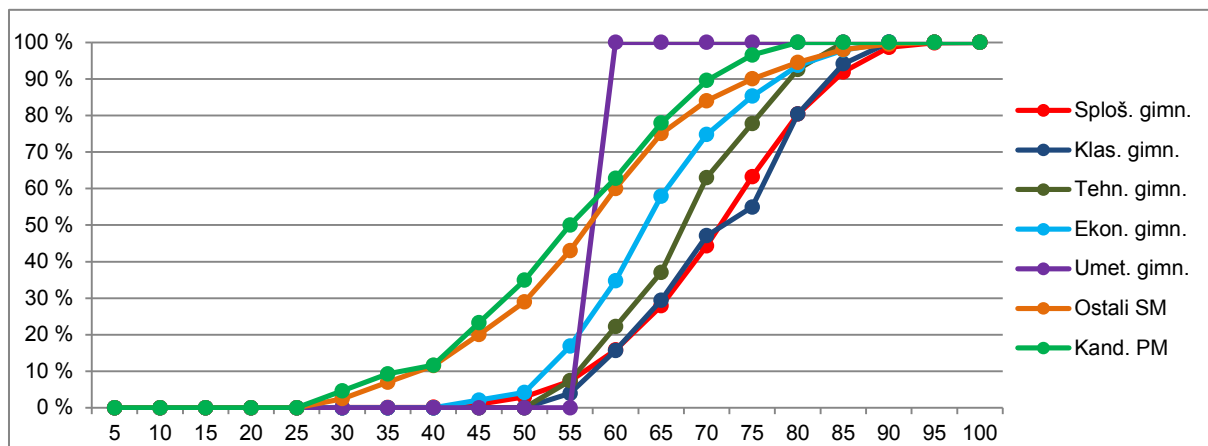
Preglednica 2.1.1: Frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah

Odst. točke	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
0-5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6-10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11-15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16-20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21-25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26-30	1	0	1	0	0	0	0	1	6	5	4
31-35	0	0	0	0	0	0	0	0	9	9	4
36-40	1	0	1	0	0	0	0	1	10	9	2
41-45	12	0	12	0	2	0	2	14	31	17	10
46-50	29	0	29	0	2	0	2	31	49	18	10
51-55	63	2	65	2	12	0	14	79	107	28	13
56-60	124	6	130	4	17	1	22	152	186	34	11
61-65	176	7	183	4	22	0	26	209	239	30	13
66-70	239	9	248	7	16	0	23	271	289	18	10
71-75	275	4	279	4	10	0	14	293	305	12	6
76-80	249	13	262	4	8	0	12	274	283	9	3
81-85	168	7	175	2	4	0	6	181	188	7	0
86-90	98	3	101	0	2	0	2	103	106	3	0
91-95	18	0	18	0	0	0	0	18	19	1	0
96-100	2	0	2	0	0	0	0	2	2	0	0
SKUPAJ	1.455	51	1.506	27	95	1	123	1.629	1.829	200	86

Preglednica 2.1.2: Relativna kumulativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah

Odst. točke	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
5	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
10	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
15	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
20	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
25	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
30	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	3 %	5 %
35	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	1 %	7 %	9 %
40	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	1 %	12 %	12 %
45	1 %	0 %	1 %	0 %	2 %	0 %	2 %	1 %	3 %	20 %	23 %
50	3 %	0 %	3 %	0 %	4 %	0 %	3 %	3 %	6 %	29 %	35 %
55	7 %	4 %	7 %	7 %	17 %	0 %	15 %	8 %	12 %	43 %	50 %
60	16 %	16 %	16 %	22 %	35 %	100 %	33 %	17 %	22 %	60 %	63 %
65	28 %	29 %	28 %	37 %	58 %	100 %	54 %	30 %	35 %	75 %	78 %
70	44 %	47 %	44 %	63 %	75 %	100 %	72 %	47 %	51 %	84 %	90 %
75	63 %	55 %	63 %	78 %	85 %	100 %	84 %	65 %	67 %	90 %	97 %
80	80 %	80 %	80 %	93 %	94 %	100 %	93 %	81 %	83 %	95 %	100 %
85	92 %	94 %	92 %	100 %	98 %	100 %	98 %	92 %	93 %	98 %	100 %
90	99 %	100 %	99 %	100 %	100 %	100 %	100 %	99 %	99 %	100 %	100 %
95	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
100	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Slika 2.1.1: Relativna kumulativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah

Vir: Državni izpitni center, 2020

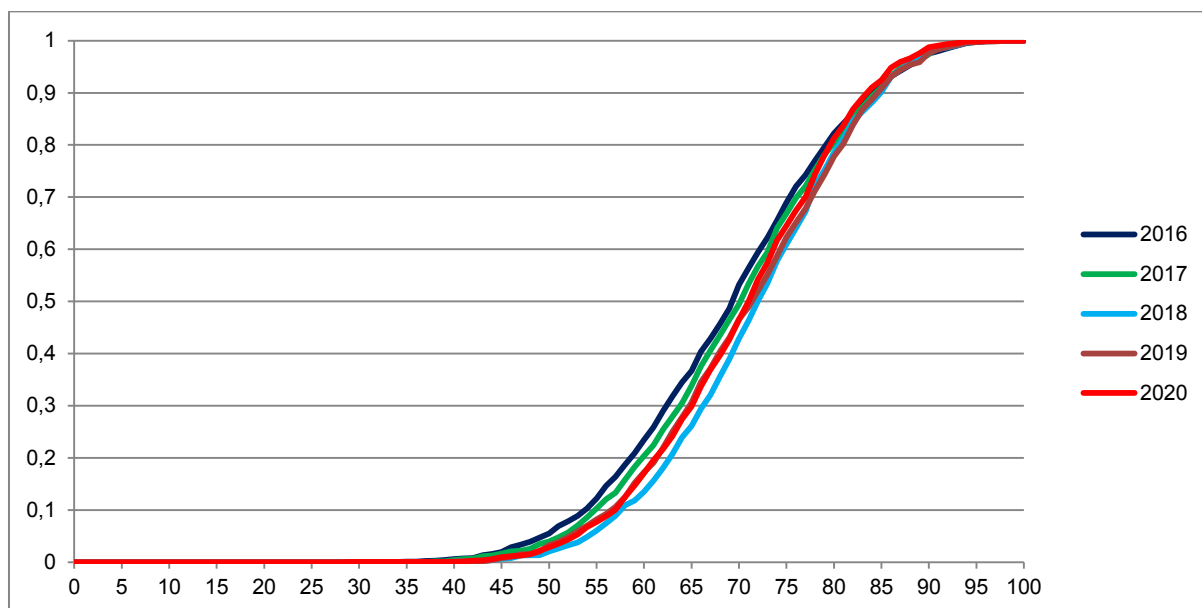
2.2 Meje med ocenami

Preglednica 2.2.1 prikazuje primerjavo mej med ocenami v letih od 2016 do 2020, slika 2.2.1 pa kumulativno frekvenčno porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah za referenčno skupino SM, na kateri se postavljajo meje med ocenami.

Preglednica 2.2.1: Meje med ocenami za zadnjih pet let

Leto	Ocene			
	2	3	4	5
2016	49	60	72	84
2017	49	60	72	84
2018	50	61	72	85
2019	50	61	72	85
2020	49	61	72	84

Slika 2.2.1: Kumulativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah – referenčna skupina SM

Vir: Državni izpitni center, 2020

2.3 Porazdelitev dosežkov po ocenah

Preglednica 2.3.1 prikazuje porazdelitev kandidatov po ocenah pri geografiji v spomladanskem izpitnem roku SM 2020 (tj. frekvenčna porazdelitev), preglednica 2.3.2 in slika 2.3.1 pa delež kandidatov s posameznimi ocenami (tj. relativna frekvenčna porazdelitev). Podatki so prikazani po podrobnejši strukturi kandidatov.

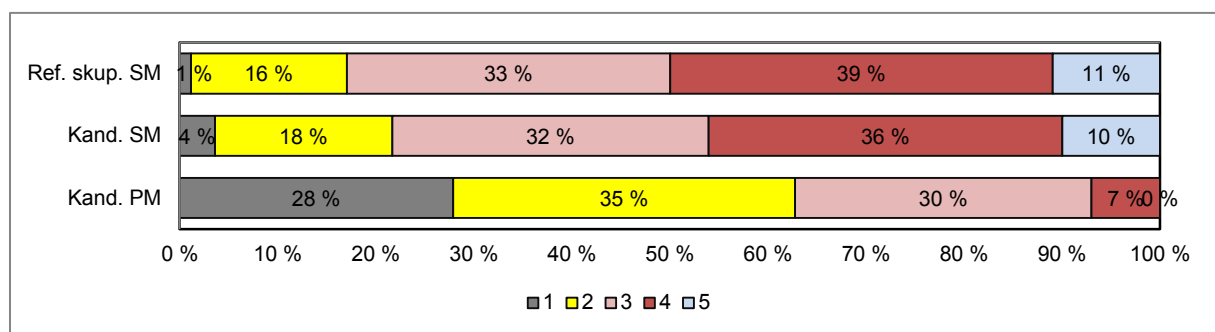
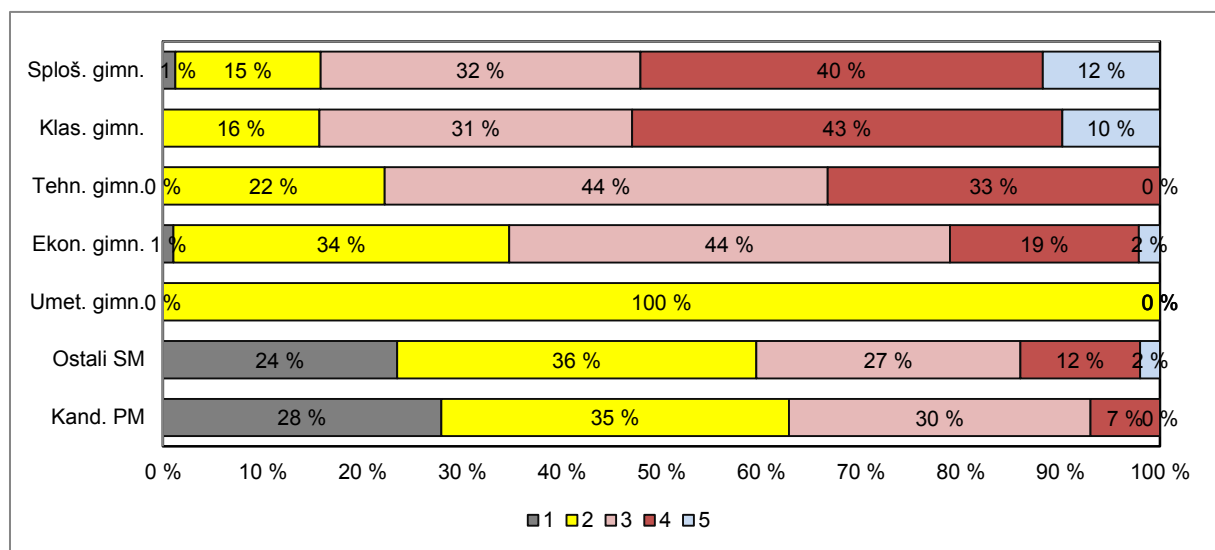
Preglednica 2.3.1: Frekvenčna porazdelitev kandidatov po ocenah

Ocena	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
1	18	0	18	0	1	0	1	19	66	47	24
2	212	8	220	6	32	1	39	259	331	72	30
3	467	16	483	12	42	0	54	537	590	53	26
4	587	22	609	9	18	0	27	636	660	24	6
5	171	5	176	0	2	0	2	178	182	4	0
Uspešni	1.437	51	1.488	27	94	1	122	1.610	1.763	153	62
Skupaj	1.455	51	1.506	27	95	1	123	1.629	1.829	200	86

Preglednica 2.3.2: Relativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po ocenah

Ocena	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
1	1 %	0 %	1 %	0 %	1 %	0 %	1 %	1 %	4 %	24 %	28 %
2	15 %	16 %	15 %	22 %	34 %	100 %	32 %	16 %	18 %	36 %	35 %
3	32 %	31 %	32 %	44 %	44 %	0 %	44 %	33 %	32 %	27 %	30 %
4	40 %	43 %	40 %	33 %	19 %	0 %	22 %	39 %	36 %	12 %	7 %
5	12 %	10 %	12 %	0 %	2 %	0 %	2 %	11 %	10 %	2 %	0 %
Uspešni	99 %	100 %	99 %	100 %	99 %	100 %	99 %	99 %	96 %	77 %	72 %
Skupaj	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Slika 2.3.1: Relativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po ocenah

Vir: Državni izpitni center, 2020

3 Splošni podatki o kandidatih pri izpitu splošne mature iz geografije v spomladanskem izpitnem roku 2020

V preglednici 3.1 so zbrani splošni podatki (tj. statistike) o kandidatih, ki so opravljali izpit splošne mature iz geografije v spomladanskem izpitnem roku 2020.

Preglednica 3.1: Splošni podatki o kandidatih pri izpitu SM iz geografije v spomladanskem izpitnem roku 2020

	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
Število kandidatov	1.455	51	1.506	27	95	1	123	1.629	1.829	200	86
Povprečni splošni uspeh pri SM*	18,78	19,73	18,81	15,26	15,83	-	15,71	18,63	18,48	16,08	-
Povprečni uspeh v 4. letniku SŠ	3,71	3,86	3,71	3,33	3,34	3,00	3,33	3,69	3,64	3,02	-
Povprečni uspeh v 3. letniku SŠ	3,60	3,75	3,61	3,30	3,48	2,00	3,43	3,59	3,56	3,09	-
Povprečna ocena pri predmetu SM	3,47	3,47	3,47	3,11	2,87	2,00	2,92	3,43	3,31	2,33	2,16
Povprečna originalna ocena pri predmetu SM**	3,46	3,47	3,46	3,11	2,86	2,00	2,91	3,42	3,30	2,31	2,16
Povprečno število odstotnih točk pri predmetu SM	71,35	71,79	71,37	67,89	64,49	58,93	65,19	70,90	69,41	57,30	54,64
Mediana odstotnega števila točk pri predmetu SM	72	72	72	69	63	59	64	71	70	57,5	55,5
Standardni odklon odstotnih točk pri predmetu SM	10,32	9,43	10,29	8,03	9,34	-	9,12	10,33	11,53	13,49	12,40
Povprečna ocena pri predmetu v 4. letniku SŠ	3,64	3,78	3,64	3,28	3,12	2,00	3,14	3,60	3,55	2,66	4,22
Povprečna ocena pri predmetu v 3. letniku SŠ	3,91	4,02	3,91	3,44	3,42	-	3,43	3,88	3,83	3,07	4,05
Korelacija splošnega uspeha pri SM in ocene pri predmetu SM*	0,75	0,77	0,75	-	0,63	-	0,60	0,74	0,75	0,70	-
Korelacija splošnega uspeha pri SM in uspeha v 4. letniku SŠ*	0,71	0,78	0,71	-	0,67	-	0,66	0,71	0,71	0,72	-
Korelacija splošnega uspeha pri SM in uspeha v 3. letniku SŠ*	0,67	0,67	0,67	-	0,53	-	0,55	0,65	0,65	0,61	-
Korelacija ocene pri predmetu SM in uspeha v 4. letniku SŠ***	0,63	0,72	0,64	-	0,49	-	0,45	0,63	0,65	0,62	-
Korelacija ocene pri predmetu SM in uspeha v 3. letniku SŠ***	0,63	0,72	0,64	-	0,49	-	0,45	0,63	0,65	0,62	-
Korelacija ocene pri predmetu SM in ocene pri predmetu v 4. letniku SŠ***	0,65	0,59	0,64	-	0,46	-	0,50	0,64	0,66	0,65	0,33
Korelacija ocene pri predmetu SM in ocene pri predmetu v 3. letniku SŠ***	0,56	0,43	0,55	-	0,41	-	0,41	0,55	0,57	0,46	0,45
Korelacija notranjega in zunanjega dela pri SM	0,30	0,44	0,30	-	0,16	-	0,16	0,30	0,35	0,28	0,10
Odstotek neuspešnih s PP	1,24	0,00	1,20	0,00	1,05	0,00	0,81	1,17	3,61	23,50	27,91
Odstotek neuspešnih brez PP	1,58	0,00	1,53	0,00	2,11	0,00	1,63	1,53	4,05	24,50	27,91

*Pri izračunu povprečnega splošnega uspeha pri SM so upoštevani samo uspešni kandidati (10 točk ali več). Enako velja tudi za korelacije s splošnim uspehom pri SM.

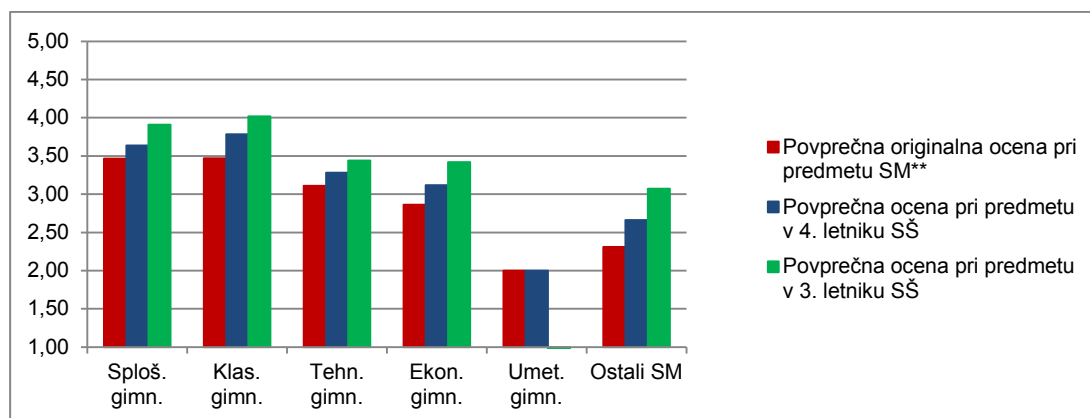
**Originalna ocena je ocena pri predmetu SM, izračunana iz odstotnih točk, brez upoštevanja PP (pogojno pozitivne), ocenjevanja na OR namesto VR ali upoštevanja ocene iz prejšnjega roka.

***Korelacija z oceno pri predmetu SM se računa z originalno oceno pri predmetu SM.

Če je manj kakor 30 popolnih parov podatkov, se korelacija ne izračuna.

Slika 3.1 prikazuje primerjavo povprečne originalne ocene pri izpitu SM iz geografije in povprečnih ocen iz geografije v 4. in 3. letniku srednje šole. Podatki so prikazani po podrobnejši strukturi kandidatov.

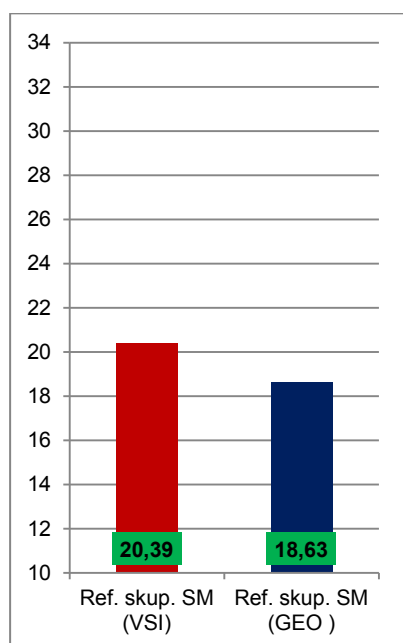
Slika 3.1: Povprečne ocene pri izpitu SM iz geografije

Vir: Državni izpitni center, 2020

Slika 3.2 prikazuje primerjavo povprečnega splošnega uspeha vseh gimnazijcev, ki so v spomladanskem izpitnem roku 2020 prvič v celoti opravljali splošno maturo (ref. skup. SM – VSI), in gimnazijcev, ki so v tem izpitnem roku prvič v celoti opravljali izpit SM iz geografije (ref. skup. SM – GEO).

Slika 3.2: Povprečni splošni uspeh pri SM in pri izpitu SM iz geografije

Vir: Državni izpitni center, 2020

4 Vsebinska analiza dosežkov za referenčno skupino SM

4.1 Vsebinska analiza dosežkov pri zunanjem in notranjem delu izpita

Preglednica 4.1.1 prikazuje osnovne statistične podatke za referenčno skupino SM pri zunanjem in notranjem delu izpita iz geografije v spomladanskem izpitnem roku SM 2020.

Preglednica 4.1.1: Osnovni statistični podatki

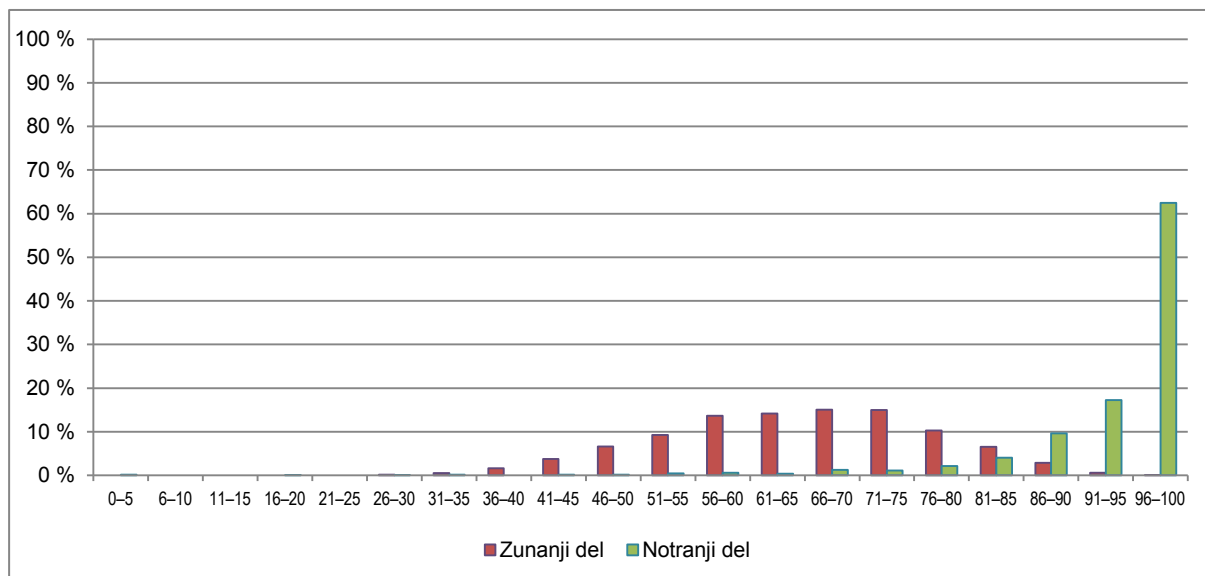
	Zunanji del	Notranji del
Število kandidatov	1.616	1.616
Povprečno število odstotnih točk	52,06	18,87
Standardni odklon odstotnih točk	9,62	1,92
Maksimalno število odstotnih točk	76,80	20,00
Povprečna težavnost	0,65	0,94

Preglednica 4.1.2 in slika 4.1.1 prikazujeta relativno frekvenčno porazdelitev referenčne skupine SM po dosežkih pri zunanjem in notranjem delu izpita iz geografije v spomladanskem izpitnem roku SM 2020.

Preglednica 4.1.2: Relativna frekvenčna porazdelitev po dosežkih pri zunanjem in notranjem delu izpita

Odstotki	Zunanji del	Notranji del
0–5	0 %	0 %
6–10	0 %	0 %
11–15	0 %	0 %
16–20	0 %	0 %
21–25	0 %	0 %
26–30	0 %	0 %
31–35	0 %	0 %
36–40	2 %	0 %
41–45	4 %	0 %
46–50	7 %	0 %
51–55	9 %	0 %
56–60	14 %	1 %
61–65	14 %	0 %
66–70	15 %	1 %
71–75	15 %	1 %
76–80	10 %	2 %
81–85	7 %	4 %
86–90	3 %	10 %
91–95	1 %	17 %
96–100	0 %	63 %
SKUPAJ	100 %	100 %

Slika 4.1.1: Relativna frekvenčna porazdelitev po dosežkih pri zunanjem in notranjem delu izpita

Vir: Državni izpitni center, 2020

4.2 Vsebinska analiza dosežkov po posameznih delih izpita

Preglednica 4.2.1 prikazuje osnovne statistične podatke za referenčno skupino SM pri posameznih delih izpita iz geografije v spomladanskem izpitnem roku SM 2020.

Preglednica 4.2.1: Osnovni statistični podatki po posameznih delih izpita

	Izpitna pola 1	Izpitna pola 2	Terenske in lab. vaje ter strokovna ekskurzija
Število kandidatov	1.629	1.629	1.629
Povprečno število odstotnih točk	25,81	26,21	18,87
Standardni odklon odstotnih točk	5,19	5,12	1,91
Maksimalno število odstotnih točk	40,00	40,00	20,00
Povprečna težavnost	0,65	0,66	0,94

4.3 Vsebinska analiza dosežkov po nalogah in vprašanjih

V analizo so vključeni statistični podatki za referenčno skupino SM 2020 pri predmetu geografija, ki je opravljala izpit splošne mature v spomladanskem izpitnem roku in je štela 1.629 kandidatov.

Izpitna pola 1

V poli je bilo 25 nalog. Kandidati so povprečno dosegli 32,28 absolutne točke od 50-ih (64,57 odstotne točke). Najvišje število doseženih točk je bilo 49, najnižje pa 9. Indeks težavnosti je znašal 0,65, povprečje indeksa diskriminativnosti po posameznih postavkah pa 0,30.

Izpitna pola 2

V poli je bilo 26 nalog. Kandidati so povprečno dosegli 32,79 absolutne točke od 50-ih (65,58 odstotne točke). Najvišje število doseženih točk je bilo 49, najnižje pa 13. Indeks težavnosti je znašal 0.66, povprečje indeksa diskriminativnosti po posameznih postavkah pa 0,29.

Terenske in laboratorijske vaje ter strokovna ekskurzija

Opravljene so bile štiri terenske in laboratorijske vaje ter strokovna ekskurzija. Kandidati so povprečno dosegli 56,61 absolutne točke (94,35 odstotne točke). Najvišje število doseženih točk je bilo 60, najnižje pa 0. Indeks težavnosti je znašal 0.94, indeks diskriminativnosti pa 0,30.

Vsaka strukturirana naloga v posamezni izpitni poli je bila sestavljena tako, da je obsegala vprašanja na različnih taksonomskih stopnjah težavnosti. Taksonomske stopnje vprašanj se stopnjujejo znotraj naloge, kar omogoča ločevanje kandidatov glede na kakovost znanja. Kako težka oziroma kako lahka so bila posamezna vprašanja za kandidate, skušamo objektivno izmeriti z indeksom težavnosti (IT).

Če so vsi kandidati pravilno odgovorili na vprašanje, je IT enak 1, če pa ni nihče odgovoril pravilno, je IT enak 0. Na pisnem delu izpita so glede na indeks težavnosti prevladovali srednje težke naloge (26 nalog od 51-ih), sledijo lahke naloge (19 od 51-ih), tri naloge so bile zelo lahke in tri težke, medtem ko zelo težkih nalog v izpitnih polah ni bilo. Podatki za posamezno polo so predstavljeni v preglednicah 4.3.1 in 4.3.3.

Naloge v izpitni poli 1 so, v primerjavi z maturo 2019, enako dobro ločevale med uspešnostjo tistih z višjo in tistih z nižjo oceno, saj je bil indeks diskriminativnosti (ID) identičen, in sicer 0,30. Naloge v izpitni poli 2 so v primerjavi z maturo 2019 slabše ločevale med uspešnostjo tistih z višjo in tistih z nižjo oceno, saj je bil indeks diskriminativnosti (ID) 0,29 (leta 2019: 0,32). Podatki za posamezno polo so predstavljeni v preglednicah 4.3.2 in 4.3.4.

Izpitno polo 1 je sestavljalo pet strukturiranih nalog:

Obča geografija (Obča)

Regionalna geografija sveta (Svet 1)

Regionalna geografija sveta (Svet 2)

Regionalna geografija Evrope (Evropa 1)

Regionalna geografija Evrope (Evropa 2)

Preglednica 4.3.1: Indeksi težavnosti po posameznih nalogah v izpitni poli 1

Opis	Indeks težavnosti	Številka naloge v izpitni poli 1
zelo težke naloge	pod 0,10	/
težke naloge	od 0,10 do 0,29	10
srednje težke naloge	od 0,30 do 0,69	1, 2, 3, 6, 9, 12, 13, 15, 17, 19, 20, 24, 25
lahke naloge	od 0,70 do 0,89	4, 5, 7, 8, 11, 14, 16, 18, 21, 22
zelo lahke naloge	nad 0,90	23

Vir: Državni izpitni center, 2020

Glede na razporeditev IT v preglednici je bila izpitna pola 1 za kandidate nekoliko težja za reševanje kot leta 2019, saj je bilo 10 nalog od 25-ih (40 %, lani 48 %) lahkih, 13 nalog (52 %, lani 42 %) je bilo srednje težkih, 1 naloga (4 %, lani 7 %) pa je bila zelo lahka.

Preglednica 4.3.2: Indeksi diskriminativnosti po posameznih nalogah v izpitni poli 1

Opis	Indeks diskriminativnosti	Številka naloge v izpitni poli 1
< 0,20	nezadovoljiv	1, 8, 21, 22, 23, 24
0,20 do 0,39	primeren	2, 3, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 25
0,40 in več	zelo dober	4, 5, 6, 19, 20

Vir: Državni izpitni center, 2020

Indeks ločljivosti (tudi indeks diskriminativnosti ali ID) nam pove, kako dobro naloga ločuje kandidate glede na njihovo izkazano znanje. Glede na razporeditev ID so v izpitni poli 1 prevladovale primerne naloge, saj je bilo takih nalog 14 od 25-i (56 %), zelo primernih je bilo 5 nalog (20 %), 6 nalog (24 %) pa je imelo ID pod 0,20.

Najlažji nalogi v izpitni poli 1

Naloga 21 (IT = 0,89; ID = 0,09)

21. V preglednici 1 so navedeni podatki o številu turističnih prihodov v nekaterih sredozemskih državah v letu 1995 in 2015. Dopolnite preglednico tako, da v prazni polji vpišete ime ustrezne države. Izbirajte med Španijo, Hrvaško in Portugalsko.

Država	Leto 1995	Leto 2015
Francija	60 033 000	84 452 000
	32 971 000	68 215 000
Italija	31 052 000	50 732 000
Grčija	10 130 000	23 599 000
Turčija	7 083 000	39 478 000
Egipt	2 871 000	9 139 000
Maroko	2 602 000	10 177 000
Ciper	2 100 000	2 659 000
	1 485 000	12 683 000
Albanija	304 000	4 131 000

Preglednica 1

(Vir podatkov: International tourism, number of arrivals. The world bank.

<https://data.worldbank.org/indicator/ST.INT.ARVL?locations=HR-NL>. Pridobljeno: 7. 11. 2018.)

(2 točki)

Komentar: Kandidati so pričakovano uspešno reševali nalogo, saj je preverjala temeljno znanje in logično sklepanje s pomočjo podatkov v preglednici. V skladu s tem je bil tudi indeks diskriminativnosti zelo nizek.

Naloga 23 (IT = 0, 94; ID = 0,09)

23. Opišite pozitiven in negativen vpliv prometa na razvoj turizma v Alpah.

Pozitivni vpliv: _____

Negativni vpliv: _____

(2 točki)

Komentar: Glede na vsebino preverjanja je bila naloga pričakovano lažja. Opisa, ki smo ju zahtevali, sta zelo splošna in pravzaprav skorajda neodvisna od lokacije. Naloga je od kandidata zahtevala splošno razgledanost in nekaj logičnega sklepanja. Posledično ni ločevala kandidatov glede na njihovo izkazano znanje.

Najtežji nalogi v izpitni poli 1

Naloga 1 (IT = 0, 46; ID = 0,12)

1. Pred dva pojma, ki ne spadata med fizikalne lastnosti morske vode, napišite črko X.

_____ plimovanje

_____ slanost

_____ zrnavost

_____ temperatura

_____ morski tokovi

(2 točki)

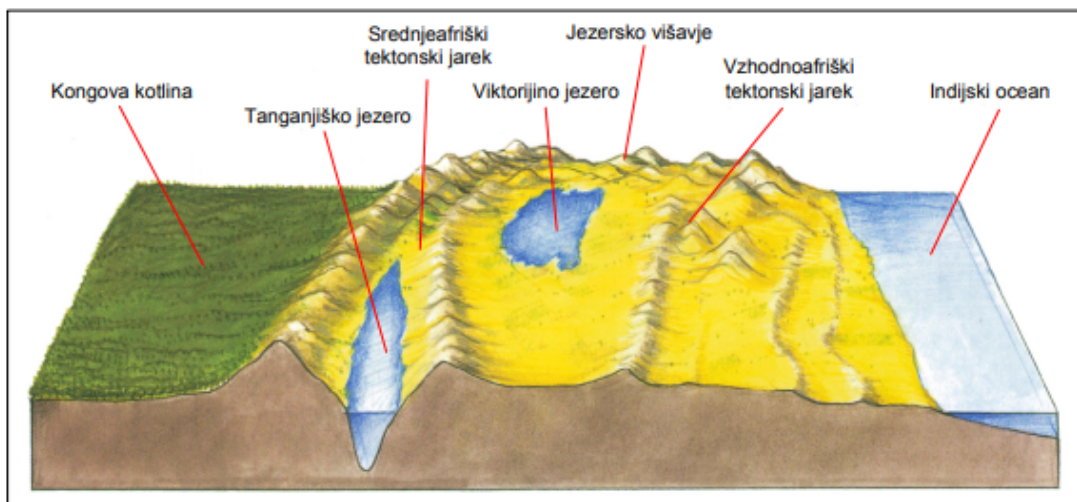
Komentar: Naloga je bila zamišljena kot preverjanje temeljnega znanja, zato nas je presenetil visok indeks težavnosti. Iz rezultatov lahko predvidimo dvoje, in sicer:

- kot prvo možnost predvidevamo, da so kandidati površno prebrali navodilo in posledično spregledali, da iščemo dva pojma, ki »ne spadata med fizikalne lastnosti morske vode«;
- kot drugo možnost predvidevamo, da kandidati slabše ločujejo med fizikalnimi in kemičnimi lastnostmi morske vode.

Čeprav se je naloga izkazala za zahtevnejšo, pa je njen indeks težavnosti nizek, in sicer zgolj 0,12. Naloga ni razlikovala med bolj in manj uspešnimi kandidati.

Naloga 10 (IT = 0, 22; ID = 0,31)

10. S pomočjo slike 4 imenujte reliefno obliko v višavju na vzhodu Afrike, v kateri leži Viktorijino jezero, in pojasnite nastanek te oblike.

Slika 4

(Vir: Senegačnik, J., 2004: Svet. Geografija za 2. letnik gimnazij, str. 39. Modrijan. Ljubljana)

Reliefna oblika: _____

Pojasnitev: _____

(2 točki)

Komentar: Naloga je bila pričakovano zahtevnejša. Sestavljena je iz dveh delov. V prvem so morali kandidati imenovati reliefno obliko, s čimer so imeli velike težave. V drugem delu naloge so morali pojasniti nastanek reliefne oblike, v kateri leži Viktorijino jezero. Samo popolna pojasnitev je bila vrednotena z eno točko. Najpogostejši napačni odgovori so bili povezani s tem, da kandidati niso pojasnjevali nastanek zahtevane reliefne oblike na izbrani lokaciji, temveč v njeni neposredni bližini. Pri številnih kandidatih pojasnitev sploh ni bila zapisana ali pa niso prepoznali vodilnega procesa, katerega posledica je reliefna izoblikovanost vzhodnega dela Afrike. Naloga je relativno dobro razlikovala med bolj in manj uspešnimi kandidati.

Nalogi z najnižjim indeksom diskriminativnosti v izpitni poli 1

Naloga 21 (IT = 0,89; ID = 0,09)

21. V preglednici 1 so navedeni podatki o številu turističnih prihodov v nekaterih sredozemskih državah v letu 1995 in 2015. Dopolnite preglednico tako, da v prazni polji vpišete ime ustrezne države. Izbirajte med Španijo, Hrvaško in Portugalsko.

Država	Leto 1995	Leto 2015
Francija	60 033 000	84 452 000
	32 971 000	68 215 000
Italija	31 052 000	50 732 000
Grčija	10 130 000	23 599 000
Turčija	7 083 000	39 478 000
Egipt	2 871 000	9 139 000
Maroko	2 602 000	10 177 000
Ciper	2 100 000	2 659 000
	1 485 000	12 683 000
Albanija	304 000	4 131 000

Preglednica 1

(Vir podatkov: International tourism, number of arrivals. The world bank.
<https://data.worldbank.org/indicator/ST.INT.ARVL?locations=HR-NL>. Pridobljeno: 7. 11. 2018.)

(2 točki)

Komentar: Naloga je bila zasnovana kot preverjanje temeljnega znanja s ciljem, da jo pravilno reši večina kandidatov. Glede na rezultat je bil zastavljen cilj dosežen. Namen sestavljalcev ni bil, da naloga pomembno razlikuje med bolj in manj uspešnimi kandidati, zato ne preseneča nizek indeks diskriminativnosti.

Naloga 23 (IT = 0,94; ID = 0,09)

23. Opišite pozitiven in negativen vpliv prometa na razvoj turizma v Alpah.

Pozitivni vpliv: _____

Negativni vpliv: _____

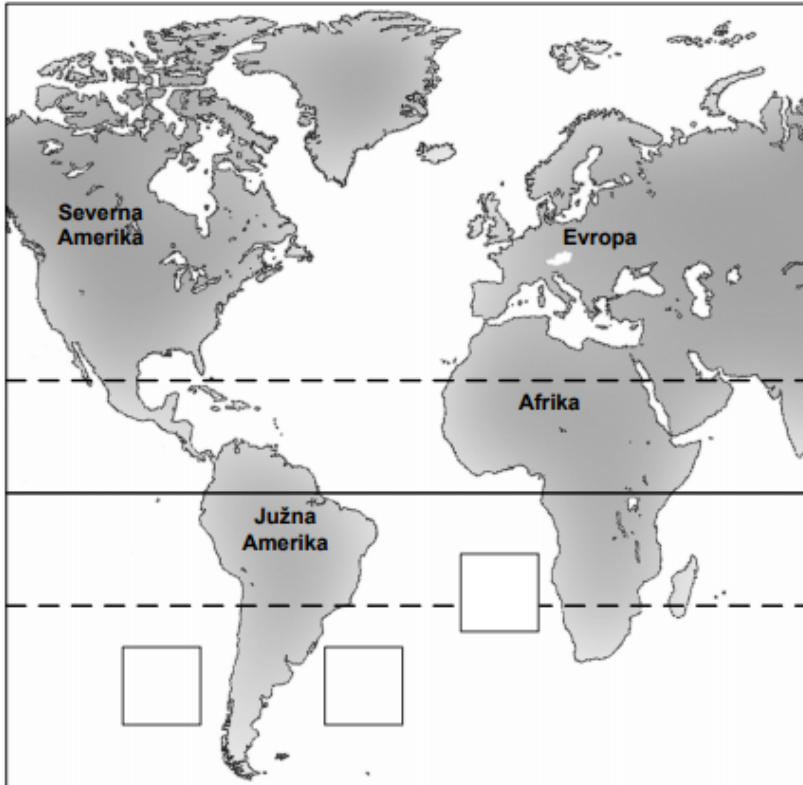
(2 točki)

Komentar: Naloga spada med najlažje naloge v izpitni poli 1. Naloga je bila zasnovana kot preverjanje temeljnega znanja, del katerega je tudi delo s podatki v preglednici. Naloga ni pomembno razlikovala med bolj in manj uspešnimi kandidati, saj to tudi ni bil njen namen. Nizek indeks diskriminativnosti je bil posledično popolnoma pričakovan.

Nalogi z najvišjim indeksom diskriminativnosti v izpitni poli 1

Naloga 5 (IT = 0,72; ID = 0,47)

5. Na sliki 3 v ustrezni kvadrat vrišite smer Benguelskega morskega toka in pojasnite njegov vpliv na značilnosti rastlinstva na obali, ki jo obliva.

Slika 3

(Prirejeno po: Cunder, K., in drugi, 2001: Obča geografija. Delovni zvezek za 1. letnik gimnazij, str. 27. Mladinska knjiga. Ljubljana)

Pojasnitev: _____

(2 točki)

Komentar: Naloga je pričakovano težja. Sestavljena je iz dveh delov. Prvi del naloge od kandidata zahteva vris smeri Benguelskega morskega toka, v drugem delu pa zahteva pojasnitev vpliva toka na rastlinstvo ob obali. Izkazalo se je, da so uspešni kandidati precej bolje odgovarjali na zastavljeni vprašanji, saj je indeks diskriminativnosti 0.47, v primerjavi z manj uspešnimi kandidati. Iz tega lahko sklepamo, da so uspešnejši kandidati lažje prepoznali vzročno-posledično povezanost med morskim tokom in njegovim vplivom na rastlinstvo. Manj uspešni kandidati so velikokrat imeli težave že z vrisom pravilne smeri morskega toka.

Naloga 6 (IT = 0,59; ID = 0,48)

6. Imenujte puščavo in višavje, ki sta na sliki 6 v barvni prilogi označena s črkama A in B.

A (puščava): _____

B (višavje): _____

(2 točki)

Komentar: Čeprav naloga preverja temeljno znanje – orientacijo na zemljevidu, pa smo na podlagi analiz nalog iz prejšnjih let pričakovali, da bo za kandidate naloga precej zahtevna. Naše pričakovanje je bilo potrjeno. Ponovno ugotavljamo, da je poznavanje, v našem primeru puščave in višavja na nemih kartah, tradicionalno slabo. Tako kot pri maturi v letu 2019, je bil tudi v tem letu ta tip naloge uvrščen med naloge z najvišjim indeksom diskriminativnosti.

Izpitno polo 2 je sestavljalo pet strukturiranih nalog:

Obča geografija (Obča)

Obča geografija Slovenije (Slovenija 1)

Obča geografija Slovenije (Slovenija 2)

Regionalna geografija Slovenije (Slovenija – pokrajine 1)

Regionalna geografija Slovenije (Slovenija – pokrajine 2)

Preglednica 4.3.3: Indeksi težavnosti po posameznih nalogah v izpitni poli 2

Opis	Indeks težavnosti	Številka naloge v izpitni poli 2
zelo težke naloge	pod 0,10	/
težke naloge	od 0,10 do 0,29	14, 19
srednje težke naloge	od 0,30 do 0,69	1, 3, 5, 9, 12, 13, 15, 16, 17, 20, 24, 25, 26
lahke naloge	od 0,70 do 0,89	2, 4, 7, 8, 10, 11, 18, 22, 23
zelo lahke naloge	nad 0,90	6, 21

Vir: Državni izpitni center, 2020

Glede na razporeditev IT v preglednici za izpitno polo 2 je bila ta za kandidate približno enako zahtevna kakor IP 1. Trinajst nalog od 26-ih (50 %, lani 56 %) je bilo srednje težkih, deset nalog (38 %, lani 32 %) je bilo lahkih, dve nalogi (8 %, lani 8 %) pa zelo lahki.

Preglednica 4.3.4: Indeks diskriminativnost po posameznih nalogah v izpitni poli 2

Opis	Indeks diskriminativnosti	Številka naloge v izpitni poli 2
< 0,20	nezadovoljiv	10, 13, 21
0,20 do 0,39	primeren	1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 14, 15, 17, 18, 20, 22, 24, 26
0,40 in več	zelo dober	3, 16, 19, 23, 25

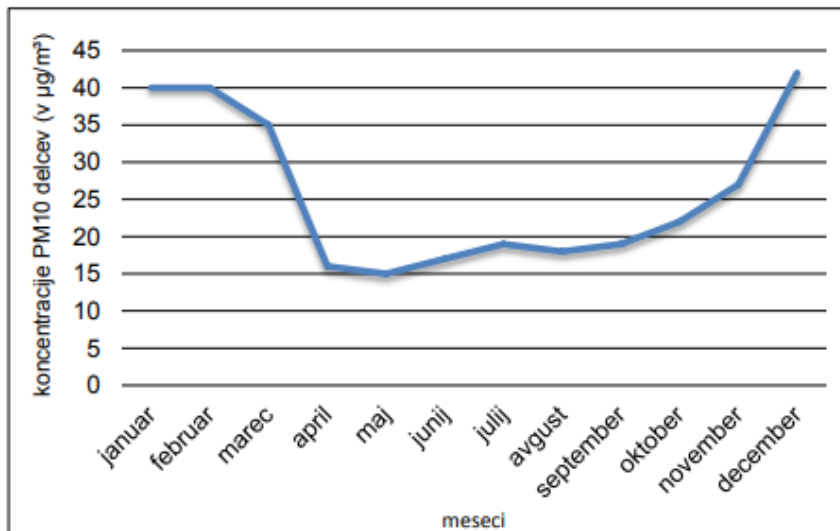
Vir: Državni izpitni center, 2020

Indeks ločljivosti (tudi indeks diskriminativnosti ali ID) nam pove, kako dobro naloga ločuje kandidate glede na njihovo izkazano znanje. Glede na razporeditev ID so v izpitni poli 2 prevladoval primerne naloge, saj je bilo takih 18 od 26-ih (69 %), zelo primernih je bilo pet nalog (19 %) in tri, ki so imele ID pod 0,20 (12 %).

Najlažji nalogi v izpitni poli 2

Naloga 6 (IT = 0,94; ID = 0,26)

6. Slika 2 prikazuje mesečne koncentracije onesnaženja s trdnimi delci, manjšimi od $10\ \mu\text{m}$, imenovanimi tudi PM10, v Ljubljani v letu 2012. Napišite letni čas, ko so koncentracije trdnih delcev v povprečju dosegle najvišjo raven, in obkrožite vzrok, ki je izrazito povečal njihovo koncentracijo v zraku.

Slika 2

(Prirejeno po: Gosak, N., 2014: Analiza onesnaženja zraka z delci v Sloveniji, str. 55. Magistrsko delo študijskega programa druge stopnje, Fakulteta za strojništvo, Maribor)

Letni čas: _____

VZROK: vetrovno vreme temperaturni obrat padavine

(2 točki)

Komentar: Kandidati so pričakovano uspešno reševali nalogo. Prvi del naloge je od kandidatov zahteval zgolj branje informacij iz grafa, drugi pa prepoznavanje vzroka za višjo koncentracijo trdnih delcev. Slednjega so kandidati zgolj izbirali med ponujenimi možnostmi. V skladu z zahtevnostjo naloge je tudi indeks diskriminativnosti nižji.

Naloga 21 (IT = 0,93; ID = 0,14)

21. Med znane turistične prireditve v Bohinju spada tudi Kravji bal. Napišite, kateri obliki živinoreje, ki je značilna za gore, je ta prireditev namenjena.

(1 točka)

Komentar: Pričakovano lažja naloga, saj zahteva zgolj uporabo splošnega znanja in razgledanosti. Posledično naloga ni razlikovala med bolj in manj uspešnimi kandidati.

Najtežji nalogi v izpitni poli 2

Naloga 14 (IT = 0,13 ID = 0,24)

14. Glede na preglednico 1 imenujte kmetijsko panogo, ki ji je bil leta 1998 v Ljubljanski kotlini namenjen največji delež zemljiških kategorij, in opišite, zakaj je ta delež največji na najnižji savski terasi.

Raba tal v letu 1998	Delež posameznih zemljiških kategorij v %						
	Njive	Vinogradi	Sadovnjaki	Travniki	Pašniki	Gozd	Drugo
Zahodno Predalpsko hribovje	5	0	1	19	11	61	3
Vzhodno Predalpsko hribovje	11	1	2	18	8	57	5
Severovzhodno Predalpsko hribovje	5	1	2	12	6	67	5
Ljubljanska kotlina	22	0	3	26	3	34	13

Preglednica 1

(Vir: Lipovšek, I., 2003: Geografija Slovenije 2. Delovni zvezek za 4. letnik gimnazij, str. 19. DZS. Ljubljana)

Kmetijska panoga: _____

Opis: _____

(2 točki)

Komentar: Pričakovano težja naloga. Indeks težavnost znaša 0.13, kar pomeni, da je za las zgrešila uvrstitev v kategorijo zelo težkih nalog. Po indeksu težavnosti je med najzahtevnejšimi nalogami, ki so bile zasnovane za maturo 2020. Kandidati s pomočjo podatkov zemljiških kategorij niso razbrali pravilne kmetijske panoge, značilne za najnižjo savsko teraso. Kot najbolj pogost napačen odgovor se pojavlja gozdarstvo. Opisi so bili pogosto odsotni ali popolnoma zgrešeni. Preseneča nas nizek ID, naloga namreč ni dobro razlikovala med bolj in manj uspešnimi kandidati.

Naloga 19 (IT = 0,29; ID = 0,45)

19. Napišite ime naravne znamenitosti v Notranjskem podolju, ki jo opisuje besedilo. Pojasnite posebnost rabe tal na kraških poljih Notranjskega podolja.

Slikovita kraška dolina je nastala iz kraške jame z udiranjem in rušenjem stropa, kar dokazujeta dva ohranjena naravna mostova.
Po dnu ravne in ilovnate doline vijuga reka, obdana s poplavnimi travniki.
Reko polnijo vode, ki se skozi podzemlje stekajo s Cerkniškega polja in izpod Javornikov.
Na površje priteče iz Zelških jam na vzhodni strani doline, ponikne pa v Tkalca jami na zahodnem delu doline.

(Povzeto po: URL: <https://www.notranjski-park.si/narava/naravne-znamenitosti>. Pridobljeno: 3. 10. 2018.)

Ime: _____

Pojasnitev: _____

(2 točki)

Komentar: Pričakovano težja naloga. Kandidati iz besedila niso razbrali opisane naravne znamenitosti. Pogosto so navajali kot odgovor Škocjanske jame. Popolna pojasnitev je bila pri tej nalogi vrednotena z eno točko. Največkrat so kandidati zapisali zgolj opis, ki je vrednoten z 0 točkami. Pravilno so navedli posebnosti rabe tal na kraških poljih z odsotnostjo vzroka ali nasprotno. Naloga je zelo dobro razlikovala med bolj in manj uspešnimi kandidati.

Nalogi z najnižjim indeksom diskriminativnosti v izpitni poli 2

Naloga 13 (IT = 0,57; ID = -0,05)

13. Sliki 3 in 4 prikazujeta rabo tal v dveh regijah Slovenije. Pod vsako sliko vpišite ustrezno regijo. Izbirajte med naštetimi:

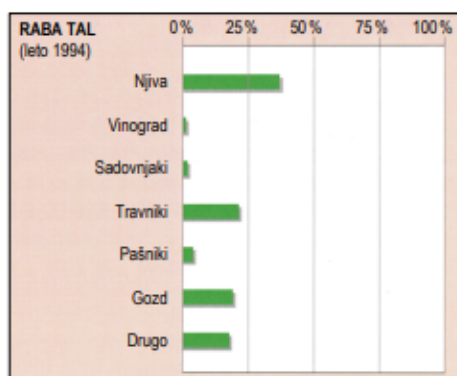
Brkini

Goriška brda

Dravsko-Ptujsko polje

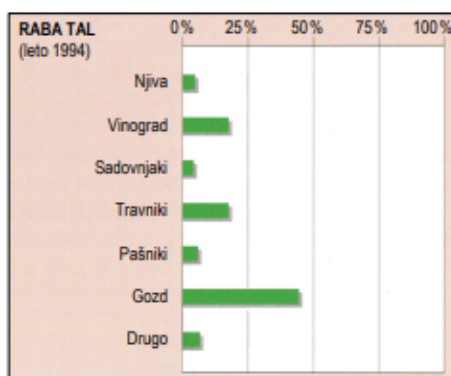
Bela krajina

Pohorje

Slika 3

(Vir: Perko, D., in drugi, 1999: Slovenija, pokrajine in ljudje, str. 603. Mladinska knjiga, Ljubljana)

Slika 4

(Vir: Perko, D., in drugi, 1999: Slovenija, pokrajine in ljudje, str. 219. Mladinska knjiga, Ljubljana)

(2 točki)

Komentar: Naloga se je izkazala za precej zahtevno (indeks težavnosti 0,56), saj je od kandidatov zahtevala izbor ustrezne regije za prikazano rabo tal. Kandidati so večkrat pravilno povezali rabo tal, prikazano na sliki 3, s pravo regijo, medtem ko so bili pri sliki 4 napačni odgovori pogostejši. Glede na to, da naloga preverja višje taksonomske stopnje znanja, na katera tradicionalno bolje odgovarjajo uspešnejši kandidati, smo presenečeni nad nizkim ID naloge. Naloga je zelo slabo ločevala med bolj in manj uspešnejšimi kandidati.

Naloga 21 (IT = 0,93; ID = 0,14)

21. Med znane turistične prireditve v Bohinju spada tudi Kravji bal. Napišite, kateri obliki živinoreje, ki je značilna za gore, je ta prireditev namenjena.

(1 točka)

Komentar: Kandidati so pričakovano uspešno reševali nalogo, saj je preverjala zgolj splošno znanje in razgledanost. Ponujen nabor pravih odgovorov je bil tudi zelo široko zasnovan. V skladu s tem je tudi indeks diskriminativnosti zelo nizek.

Nalogi z najvišjim indeksom diskriminativnosti v izpitni poli 2

Naloga 16 (IT = 0,67; ID = 0,53)

16. S pomočjo slike 9 v barvni prilogi imenujte robno visoko dinarsko planoto v Dinarskokraških pokrajinah, ki je označena s črko A, in reko, ki je označena s črko B.

A (visoka dinarska planota): _____

B (reka): _____

(2 točki)

Komentar: Pričakovano težja naloga. Imenovanje, v našem primeru planote in reke, na nemi karti je pri kandidatih tradicionalno slabo. Naloga je izjemno dobro ločevala med bolj in manj uspešnimi kandidati.

Naloga 25 (IT = 0,67; ID = 0,50)

25. Pojasnite vpliv kamninske zgradbe na značilnosti reliefa nad gozdno mejo v Julijskih Alpah.

(2 točki)

Komentar: Rezultat je pričakovano slabši. Kandidati že leta slabše izkazujejo znanje glede povezave med kamninsko zgradbo in značilnostmi reliefa. Kandidati so pogosto pomanjkljivo in presplošno zapisali kamninsko zgradbo, značilno za Julijske Alpe, medtem ko je bila zapisana reliefna značilnost velikokrat pravilna. Naloga je izjemno dobro ločevala med bolj in manj uspešnimi kandidati, kar nas vodi do sklepa, da uspešnejši kandidati bolje prepoznajo vzročno-posledične povezave, ki jih naloge od njih zahtevajo, in s tem dosegaajo cilje višjih taksonomskih stopenj.

4.4 Najpogostejši nepravilni odgovori kandidatov

Izpitna pola 1

Obča:

- Nepravilen izbor pojmov, ki jih ne uvrščamo med fizikalne lastnosti morske vode;
- nepoznavanje delitve podzemnih voda oz. uporaba pojmov, ki so strokovno nesprejemljivi (npr. neujeta talna voda, potujoča talna voda itd.);
- napačni zapisi merske enote vodnega pretoka reke, pomanjkljivi zapisi značilnosti rečnega režima reke;
- težave pri pojasnjevanju vpliva morskega toka na rastlinstvo ob obali; velikokrat so kandidati puščice, ki ponazarjajo smer toka, vpisali v vse možne kvadratke;

Svet 1:

- Težave pri imenovanju označene puščave in višavja na zemljevidu;
- težave pri pojasnjevanju nastanka Andov. Odgovori kandidatov so pogosto zgolj opisi, zajemajo le opis gibanja litosferskih plošč ali navedbo posledice – odsotna je torej vzročno-posledična pojasnitev, ki jo vprašanje zahteva. Velikokrat so kandidati v celoti pravilno zapisali pojasnitev, vendar so napačno poimenovali litosfersko ploščo (plošči);
- težave pri prepoznavanju in imenovanju reliefne oblike (pogost napačen odgovor tektonski jarek) ter pojasnitvi njenega nastanka. Kandidati so pogosto kot pojasnitev navajali zgolj opis, ki se je nanašal na značilnost premikanja litosferskih plošč ali na spremembo v reliefu. Veliko kandidatov ni zapisalo pri pojasnitvi ničesar ali pa sploh niso prepoznali vodilnega procesa, ki na območju vzhodne Afrike vpliva na reliefno izoblikovanost.

Svet 2:

- Napačno poimenovanje opisanega demografskega pojma (pogost napačen odgovor baby boom);
- težave pri slovnično pravilnem zapisu nižavij (pogosti napačni odgovori: Indijsko nižavje namesto Indsko nižavje, Gangenško ali Gangneško nižavje namesto Gangeško nižavje);
- veliko kandidatov je kot pravilni odgovor izbralo, da so Indijanci v ZDA na robu izumrtja;
- težave pri pojasnitvi naravnogeografskih vzrokov za razlike v gostoti poselitve Avstralije med dvema izbranim območjema. Pojasnitve so velikokrat zgolj opisi, saj so kandidati pogosto zapisali samo vzrok ali navedli črko bolj/manj poseljenega območja. Težava, ki se pojavlja, je strokovno neustrezno pojasnjevanje z uporabo pridevnikov, npr. bolj primerno/manj primerno območje, bolj/manj ugodno podnebje ali prst itd. Kandidati so velikokrat pojasnjevali družbenogeografske vzroke za razliko v gostoti poselitve namesto naravnogeografskih, kot naloga od njih zahteva;
- pomanjkljivo pojasnjevanje vzroka za spremembo v pričakovani življenjski dobi. Zaradi površnega branja navodil so kot posledico kandidati napačno navajali dvig življenjskega standarda ali celo apartheid in ne spremembo v življenjski dobi.

Evropa 1:

- Težave pri prepoznavanju vpliva podnebnih dejavnikov, ki odločilno vplivajo na nizko količino padavin na izbranih območjih;
- pomanjkljivo pojasnjevanje vzroka za razliko v letnih temperaturnih amplitudah med izbranim območjema. Največkrat kandidati niso dovolj natančno pojasnili zapisanega vzroka ali pa so razlagali razliko v količini padavin med območjema, kar vprašanje od njih ni zahtevalo;
- težave pri pojasnjevanju sprememb v razporeditvi prebivalstva Severne Evrope v primeru oslabitve vpliva Severnoatlantskega toka. Kandidati so pogosto napačno navedli lokacijo predvidenih selitev prebivalstva (npr. na zahod, v notranjost) ali celo niso pravilno prepoznali sprememb, ki bi jih povzročil oslabljeni vpliv Severnoatlantskega toka (napačni zapisi kot dvig temperature). Največkrat pa so pojasnitve zgolj opisi.

Evropa 2:

- Težave pri preračunavanju skupne količine prepeljanega tovora čez prelaz Brenner v letu 2004 in preračunavanju odstotkov povečane količine prepeljanega tovora po železnici čez prelaz Gotthard med letoma 1996 in 2020;
- slabše poznavanje funkcij in dela političnih organov Evropske unije;
- pomanjkljivo pojasnjevanje pozitivnega vpliva kmetovanja po viziji »zelene komponente« na okolje. Kandidati so pogosto kot svoj odgovor navedli zgolj prepis dela vprašanja ali izpisali del besedila, ki je bil priložen nalogi. Takšni odgovori niso sprejemljivi.

Izpitna pola 2

Obča:

- Odsotnost razlikovanja med mestno funkcijo in tipom stavbe;
- mešanje pojmov slum, geto, favela oz. neprepoznavanje le-teh prek opisanega besedila;
- pomanjkljivo pojasnjevanje vzroka za najnižjo stopnjo urbanizacije Afrike. Velikokrat so kandidati pravilno navedli gospodarsko značilnost, medtem ko je manjkal zapis posledice. Odgovori kandidatov so pogosto bili zgolj opisi in ne pojasnitve;
- pomanjkljivo pojasnjevanje vpliva suburbanizacije na spremembe v videzu primestnih naselij. Vpliv/značilnost suburbanizacije je bil navedena, medtem ko je bil zapis spremembe velikokrat odsoten, deloma pomanjkljivo zapisan ali pa je navajal spremembo v gospodarski usmeritvi primestnih naselij, kar ni bilo v skladu z zahtevami naloge.

Slovenija 1:

- Napačno navajanje vira onesnaževanja podzemne vode (npr. industrija, industrijske odplake, gospodinjne odplake itd.);
- težave pri pojasnjevanju vpliva zakonskih omejitev na razvoj množičnega turizma na območju Triglavskega narodnega parka. Kandidati so imeli težave tako z zapisom zakonskih omejitev kot z vplivom le-teh na razvoj množičnega turizma. Kot posledico so večkrat napačno navajali stopnjo onesnaževanja ali manjše število turistov. Zapisi kandidatov so velikokrat ostali na ravni opisov;
- prepisovanje vizij prometnega razvoja Ljubljane iz besedila naloge;

Slovenija 2:

- Nepravilna povezava rabe tal s pravo regijo;
- nepravilni izbor kmetijske panoge, značilne za najnižjo savsko teraso, s pomočjo podatkov zemljiških kategorij. Kandidati napačno uvrščajo gozdarstvo med kmetijske panoge. Kandidati tudi niso prepoznali vzroka za prevladujoči delež zemljiških kategorij na najnižji savski terasi;
- pojasnitve dveh problemov slovenskega kmetijstva so pogosto zgolj opisi.

Slovenija – pokrajine 1:

- Težave pri imenovanju označene robne visoke dinarske planote na zemljevidu;
- zaradi nepozornega branja so kandidati zamešali geološko obdobje nastanka Dinarskega gorovja z geološkim obdobjem nastanka kamnin v tem gorstvu;
- napačno poimenovanje opisane naravne znamenitosti (pogost napačen odgovor Škocjanske jame, presihajoče jezero, kraška dolina, udomnica, Planinsko polje, Cerkljsko polje itd.). Kandidati so pogosto pravilno navedli posebnosti rabe tal na kraških poljih z odsotnostjo vzroka ali nasprotno. Kandidati tudi ne razlikujejo med rabo tal in kmetijskimi panogami;
- pomanjkljivo pojasnjevanje vpliva kamninske zgradbe Blok na njene vodne značilnosti. Če so kandidati izbrali sliko, ki ni prikazovala kamninske zgradbe Blok, je bila tudi njihova pojasnitev največkrat napačna.

Slovenija – pokrajine 2:

- Težave pri imenovanju izbrane alpske planote (pogost napačen odgovor Velika Planina). Nepoznavanje nekmetijskih panog (šport ni panoga), razvitih na izbrani planoti (pogost napačen odgovor šport, lesna industrija);
- težave pri razlikovanju med industrijsko panogo in objektom (pogost napačen odgovor železarna namesto železarstvo, rudarstvo). Težave pri navedbi razmestitvenega dejavnika oz. njihovo površno poznavanje. Zapisi kandidatov so pogosto pomanjkljivi, presplošni in tako strokovno nesprejemljivi (primeri presplošnih odgovorov: rude, rudna bogastva, železo itd.);
- težave pri pojasnjevanju vpliva kamninske zgradbe na značilnosti reliefa nad gozdno mejo v Julijskih Alpah. Kandidati so pogosto pomanjkljivo in presplošno zapisali kamninsko zgradbo, značilno za Julijske Alpe, medtem ko je bila zapisana reliefna značilnost velikokrat pravilna;
- pomanjkljivo pojasnjevanje pozitivnega učinka podnebnih sprememb na turizem v Alpskih pokrajinah. Najpogostejša težava je, da so kandidati zapisali negativni in ne pozitivni učinek, ki ga naloga zahteva, ali pa je bila zapisana posledica presplošna (npr. povečanje turistov, z odsotnostjo zapisa kdaj/letni čas pride do te spremembe) in posledično strokovno nesprejemljiva.

Iz zapisanih najpogostejših nepravilnih odgovorov kandidatov je razvidno, da jim največje težave predstavljajo naloge pojasnjevanja in naloge poznavanja ter imenovanja označenih reliefnih enot, rek, mest itd. na zemljevidih.

Pri nalogah pojasnjevanja se pojavljajo te težave:

- odgovori so zgolj opisi z odsotnostjo vzročno-posledične povezave;
- pojasnitve so deloma zgolj prepisi delov vprašanj ali identični prepisi iz besedil, ki so deli naloge;
- uporaba strokovno nesprejemljivih pojasnitev (npr. bolj ali manj ugodno/primerno podnebje/prst itd.).

Bilo bi smiselno, da učitelji pri pouku geografije več pozornosti namenijo tudi orientaciji na zemljevidu. Kandidati pri nalogah, povezanih z orientacijo na zemljevidu, že leta dosegajo nizko število točk, kar pa bi z večkratnim kartografskim delom pri pouku z lahkoto odpravili.

4.5 Mnenje zunanjih ocenjevalcev o nalogah in vprašanjih v izpitnih polah

Letos so zunanji ocenjevalci geografije drugič podali mnenje o nalogah in vprašanjih v izpitnih polah prek spletne ankete. Vprašalnik za ocenjevalce je izpolnilo 46 zunanjih ocenjevalcev (leta 2019: 57), od tega 23 za izpitno polo 1 (leta 2019: 28) in 23 za izpitno polo 2 (leta 2019: 29). Analiza je pokazala, da sta bili obe izpitni poli zelo dobro ocenjeni: IP 1 s 4,4 točke od 5 možnih (leta 2019: 4,1), IP 2 pa s 4,2 točke (leta 2019: 4,4). V primerjavi s skupno oceno posamezne izpitne pole iz leta 2019 je IP 1 bolj ocenjena za 0,3 točke, IP 2 pa za 0,2 točke manj. *Navodila za ocenjevanje* so ocenjena z 4,3 točke (leta 2019: 4,6). Vzrok za odstopanje pri oceni *Navodil za ocenjevanje* za 0,3 točke v primerjavi z letom 2019 lahko poiščemo v odsotnosti skupne moderacije.

Zunanji ocenjevalci so v nalogah najbolje ocenili slikovno gradivo in *Navodila za ocenjevanje*, sledi skupna ocena naloge in ocena težavnosti vprašanj. Statistični izračuni njihovih ocen so prikazani v preglednicah 4.5.1 in 4.5.2.

Preglednica 4.5.1: Ocena zunanjih ocenjevalcev – izpitna pola 1

Ocena	Obča	Svet 1	Svet 2	Evropa 1	Evropa 2	IP 1
skupna ocena naloge	4,2	4,0	4,3	4,4	4,2	4,2
ocena težavnosti vprašanj	4	4,3	3,9	3,9	4,3	4,1
slikovno gradivo	4,8	4,8	4,8	4,8	4,6	4,8
skupaj	4,3	4,1	4,3	4,7	4,5	4,4

Vir: Vprašalnik za zunanje ocenjevalce, 2020

Preglednica 4.5.2: Ocena zunanjih ocenjevalcev – izpitna pola 2

Ocena	Obča	Slovenija 1	Slovenija 2	Slovenija pokr. 1	Slovenija pokr. 2	IP 2
skupna ocena naloge	4,5	3,8	4,1	4,1	4,2	4,1
ocena težavnosti vprašanj	3,9	4,0	4,2	4,1	4,0	4,0
slikovno gradivo	4,1	4,5	4,2	4,4	4,5	4,3
skupaj	4,2	4,1	4,2	4,2	4,2	4,2

Vir: Vprašalniki za zunanje ocenjevalce, 2020

Preglednica 4.5.3: Ocena zunanjih ocenjevalcev, Navodila za ocenjevanje

	IP 1	IP 2	Skupaj
vsebina rešitev	4,3	4,1	4,2
jasnost rešitev	4,5	4,1	4,3
točkovanje rešitev	4,3	4,3	4,3
skupaj	4,4	4,2	4,3

Vir: Vprašalniki za zunanje ocenjevalce, 2020

V komentarjih je 59 % vseh zunanjih ocenjevalcev pohvalilo dokument »GEOGRAFIJA_ dodatna razlaga navodil«, pripravljen za izpitni poli 1 in 2. Ta dokument jim je po njihovih besedah zelo olajšal delo, še posebej, ker skupne moderacije letos zaradi izjemnih razmer ni bilo. Trije ocenjevalci so dodatno izpostavil svoje PGO, ki so bili še posebej dosegljivi in odzivni. Pod komentarje so tudi zabeležili:

- iskanje novih načinov za izvedbo skupne moderacije (npr. aplikacija ZOOM), če ta ni možna v živo (2);
- nasprotujoče si želje glede rešitev nalog pojasnjevanja (posamezne ocenjevalce moti širok spekter možnih odgovorov v *Navodilih za ocenjevanje*, drugi menijo, da je ta še preozek);
- nasprotujoče si želje glede zapisa v dodatnih navodilih, kot je »če kandidat poleg pravih rešitev napiše še en DA, 1 točka. Če kandidat napiše štirikrat DA, 0 točk«. Posamezni ocenjevalci zahtevajo izbris dodatnega navodila, drugi navajajo njihovo nujnost pri ocenjevanju.

Naloge je pohvalilo 39 % zunanjih ocenjevalcev, 26 % jih ni imelo nobenih pripomb za nadaljnjo delo. Iz tega lahko potegnemo sklep, da je 65 % zunanjih ocenjevalcev zadovoljno z delom DPK SM za geografijo. Kot predloge in smernice za nadaljnje delo DPK SM za geografijo predlagajo:

- ohraniti skupno moderacijo v živo oz. le-to v izjemnih primerih nadomestiti z videokonferenco (2);
- poenotenje točkovanja nalog pojasnjevanja. Te naj bodo vedno vrednotene z 2 točkama (2);
- zmanjšati število pojasnitev (2);
- spremeniti koncept mature iz geografije in preiti na izbirnost nalog, kot jih imajo nekateri drugi maturitetni predmeti, kar naj bi dvignilo interes med dijaki za izbor geografije kot maturitetnega predmeta (1);
- izboljšati izbiro popravljanih znakov v programu *RM Assessor3* (1);

- želja, da bi bili zunanji ocenjevalci seznanjeni z najpogostejšimi napakami kandidatov pri maturi (1). Poročilo o poteku mature iz geografije je po letih javno dosegljivo na spletni strani Rica. Poročilo vsebuje tudi poglavje z naslovom *Najpogostejši nepravilni odgovori kandidatov*. Očitno posamezni zunanji ocenjevalci niso seznanjeni z dostopnostjo do tega poročila. Mogoče bi bilo smiselno, da se učitelje o tem dodatno obvesti prek tajnikov šolske maturitetne komisije;
- transformacijo vprašanj, ki zahtevajo pojasnitve, v tako obliko, da bi kandidat lahko izbral, ali bo pojasnjeval vzrok za nastali problem ali posledico problema (1).

5 Zunanje ocenjevanje in ugovori

5.1 Zunanje ocenjevanje

S spomladanskim izpitnim rokom geografije na splošni maturi 2020 smo nadaljevali z elektronskim vrednotenjem. Kandidati so izpit pisali v četrtek, 4. 6. 2020. V ponedeljek, 8. 6. 2020, so zunanji ocenjevalci lahko dostopali do izpitnega gradiva. V sredo, 10. 6. 2020, smo s pomočniki glavnega ocenjevalca izvedli moderacijo *Navodil za ocenjevanje* in izbrali pole za standardizacijo, vajo ter kontrolo. Zaradi situacije s koronavirusom skupne moderacije *Navodil za ocenjevanje* ni bilo. Da bi med zunanjimi ocenjevalci prihajalo do čim bolj poenotenega ocenjevanja in pravilnega vrednotenja nalog, smo v ta namen skupaj s pomočniki ocenjevalcev zapisali dokument »GEOGRAFIJA_dodatna razlaga navodil«, in sicer za izpitni poli 1 in 2. V tem dokumentu smo poskušali:

- opozoriti npr. na posebnosti točkovanja pri posameznih nalogah;
- razložiti način ocenjevanja pojasnitev;
- zapisati pogojno sprejemljive rešitve pri posameznih nalogah.

Zunanje ocenjevalce smo še posebej opozorili, naj začnejo z ocenjevanjem pol šele potem, ko si natančno preberejo tako dokument *Navodila za ocenjevanje* kot dokument *Geografija_dodatna razlaga navodil*. Kljub dodatnemu opozorilu nekateri zunanji ocenjevalci nasveta niso upoštevali, zato je pri njihovih standardizacijah prišlo do večjih odklonov. Posledično so jih pomočniki glavnih ocenjevalcev morali kontaktirati in z njimi opraviti razgovor o nastalih razhajanjih ter ročno potrditi njihovo standardizacijo. Večina razhajanj je bila posledica nebranja dodatnih zapisanih navodil pomočnikov ocenjevalcev in glavnega ocenjevalca. Rok za oddajo standardizacije je bil petek, 12. 6. 2020, do 20.00.

Zunanji ocenjevalci so letos po pošti prejeli zgolj barvne priloge, medtem ko so si morali sami natisniti *Navodila za ocenjevanje*, ki so bila dostopna v programu *RM Assessor3*. Ker so *Navodila za ocenjevanje* do letos vedno prejeli v tiskani obliki na skupni moderaciji, so nekateri zunanji ocenjevalci imeli kar nekaj težav s samostojnim tiskanjem navodil, zato so potrebovali pomoč tako pomočnikov glavnega ocenjevalca kot tehnično pomoč. Po začetnih težavah je ocenjevanje steklo brez težav.

E-ocenjevanje se je začelo v četrtek, 11. 6. 2020, ob 15. uri in se zaključilo v torek, 23. 6. 2020, ob 10. uri.

5.2 Ugovori na oceno in način izračuna izpitne ocene

Izpit splošne mature iz geografije je v spomladanskem izpitnem roku (4. 6. 2020) pisalo 1.915 kandidatov. Na oceno je ugovarjalo 3,1 % kandidatov, kar je malce več kot leta 2019 (2,1 %). Ker je bil letos prvič omogočen elektronski vpogled/dostop do ocenjenih pol vsem kandidatom, posledično kandidatom ni bilo treba oddati zahteve za vpogled. Zaradi dostopnosti do ocenjenih pol vsem kandidatom menimo, da se je posledično povečalo tudi število njihovih ugovorov. Število ugovorov (60) se je povečalo v primerjavi z letom 2019, ko jih je bilo 36. Ugovore so pregledovali trije izvedenci. Vsota točk je bila spremenjena v 34 primerih, v 13 primerih je prišlo do spremembe ocene (lani v 12 primerih). Pregled ugovorov kandidatov v obdobju zadnjih desetih let je prikazan v preglednici 5.2.

Preglednica 5.2: Ugovori na oceno

Leto	Število vseh izpitov	Število zahtev za vpogled	Število ugovorov na izračun	Število ugovorov na oceno	Število vseh ugovorov	Sprememba vsote točk	Sprememba ocene
2020	1.915	/	/	60	60	34	13
2019	1.698	88	0	36	36	19	12
2018	1.908	94	0	36	36	15	6
2017	2.024	114	0	46	46	28	17
2016	2.364	139	0	55	55	27	13
2015	2.513	135	0	44	44	22	9
2014	2.478	140	0	48	48	23	6
2013	2.811	143	0	51	51	26	17
2012	2.799	133	0	41	41	24	11
2011	3.575	206	1	80	81	25	14

Vir: Državni izpitni center, 2020

Referenčna skupina SM 2020 pri predmetu geografija, ki je opravljala izpit splošne mature v spomladanskem izpitnem roku in je štela 1.629 kandidatov, je opravila izpit s povprečno oceno 3.43, kar je identično z lanskim letom (leta 2019: 3,43), ter dosegla povprečno 70,90 točke od 100-ih možnih (znižanje za 0,83 odstotne točke v primerjavi z maturo 2019).

6 Povzetek

6.1 Ocena uspeha kandidatov

Splošna matura 2020 je pri predmetu geografija potekala uspešno, brez večjih posebnosti pri izvajanju izpita in ocenjevanju izpitnih pol.

Kandidati iz referenčne skupine SM so dosegli skupno povprečno oceno 3.43, kar je enako lanski vrednosti, pri čemer se je meja med ocenami glede na predhodno leto malenkost spremenila. Za oceno zadostno (2) se je meja s 50 % spustila na 49, za oceni dobro (3) (61 %) in prav dobro (4) (72 %) je meja ostala enaka letu prej, za oceno odlično (5) pa se je spustila za 1 odstotno točko in je znašala 84 %. Razlog za malenkosten spust mej je bil v vplivu koronavirusa na pedagoški proces, tako da se je komisija strinjala, da zaradi nekoliko slabših možnosti pouka v pomladnem času leta 2020 kriterij lahko nekoliko prilagodimo, a je še vedno ostal višje kot v nekaterih letih pred tem.

Težavnost obeh pol je bila precej podobna, pri prvi je bil indeks težavnosti 64,6 odstotne točke, pri drugi pa 65,6. Indeks diskriminatornosti je pri prvi poli znašal 0.30, pri drugi pa 0,29.

Kot najtežje naloge so se izkazale naloge tako iz družbenogeografskega kot fizičnogeografskega področja. Bolj kot samo področje je očitno vplivala struktura naloge v kombinaciji z vsebino, kar opazamo tudi v preteklih letih. Iz zapisanih najpogostejših nepravilnih odgovorov kandidatov je razvidno, da jim največje težave predstavljajo naloge pojasnjevanja.

Pri nalogah pojasnjevanja se pojavljajo te težave:

- odgovori so zgolj opisi z odsotnostjo vzročno-posledične povezave;
- pojasnitve so deloma zgolj prepisi delov vprašanj ali identični prepisi iz besedil, ki so deli naloge;
- uporaba strokovno nesprejemljivih pojasnitev (npr. bolj ali manj ugodno/primerno podnebje/prst itd.).

Bilo bi smiselno, da učitelji pri pouku geografije več pozornosti namenijo tudi orientaciji na zemljevidu. Kandidati pri nalogah, povezanih z orientacijo na zemljevidu, že leta dosegajo nizko število točk, kar pa bi z večkratnim kartografskim delom pri pouku z lahkoto odpravili.

V letu 2020 je 10 % kandidatov doseglo odlično oceno (1 odstotna točka manj kot leta 2019) in 36 % prav dobro (4 odstotne točke manj kot leta 2019), dobro oceno je doseglo 32 % (enako kot leta 2019), zadostno pa 18 % dijakov (2 odstotni točki več kot leta 2019). Negativno oceno so prejeli 4 % kandidatov, kar je 3 odstotne točke več kot leto poprej.

Razmerja v težavnosti se med posameznimi deli izpita bistveno ne spreminjajo, povprečni rezultati pa so, pričakovano, bistveno boljši pri notranjem delu izpita, kjer se ocenjuje kandidatovo sodelovanje pri terenskih in laboratorijskih vajah ter strokovni ekskurziji. Več zaporednih let opazamo stalnost doseženih rezultatov, ki jo pripisujemo kakovostni pripravi kandidatov, rednemu seznanjanju učiteljev geografije z rezultati in novostmi ter prizadevanju za pripravo kakovostnih nalog v okviru uveljavljene oblike izpitnih pol, ki se je razvila skozi čas in je v splošnem dobro sprejeta. Hkrati je to tudi dokaz, da maturitetna komisija sledi trendom pri pouku geografije.

Splošno maturo 2020 iz geografije je opravljalo 1.629 kandidatov (referenčna skupina), kar pomeni 182 kandidatov več kot leto poprej, s čimer se vsaj za eno leto prekinja trend upadanja in je praktično dosegel stopnjo iz leta 2018. Po večletnem upadanju kandidatov je to obetaven znak. Porastel je tudi

delež udeleženih kandidatov pri izpitu SM iz geografije in je dosegel 29,3 %, kar je 3,5 % več kot leta 2019 in enako kot leta 2018.

6.2 Ocena kakovosti izpitnih pol

Izpitni poli spomladanskega izpitnega roka 2020 sta bili vsebinsko in tehnično ustrezno pripravljene.

Celotno gradivo so zunanji ocenjevalci (46 oseb) na petstopenjski lestvici ocenili kot zelo dobro, saj so namenili skupno oceno 4.3, oziroma z oceno 4,4 za prvo izpitno polo in 4,2 za drugo. Skupna ocena je enaka lanski. *Navodila za ocenjevanje* so bila ocenjena s 4.3, kar je 0,3 manj od lanske ocene.

Zunanji ocenjevalci so v nalogah najbolje ocenili slikovno gradivo in *Navodila za ocenjevanje*, sledi skupna ocena naloge in ocena težavnosti vprašanj. V komentarjih je 59 % vseh zunanjih ocenjevalcev pohvalilo dokument *GEOGRAFIJA_ dodatna razlaga navodil*, pripravljen za zpitni poli 1 in 2. Ta dokument jim je po njihovih besedah zelo olajšal delo, še posebej ker skupne moderacije letos zaradi izjemnih razmer ni bilo. Trije ocenjevalci so dodatno izpostavili svoje PGO, ki so bili še posebej dosegljivi in odzivni. Po ocenah zunanjih opazovalcev sta bili poli precej uravnoteženi. Ocena se le v kategoriji slikovno gradivo razlikuje za 0.5, sicer pa ne več kot 0,2.

Izpitne pole so bile oblikovane tako, da so posamezne strukturirane naloge vključevale vse taksonomske stopnje. Pri nalogah najvišje taksonomske stopnje postanejo še posebej očitne težave z oblikovanjem pojasnitev, saj kandidati pogosto ne razlikujejo med vzroki in posledicami ali pa med posameznimi vrstami geografskih dejavnikov. Za težje od pričakovanega se izkažejo tudi naloge prve taksonomske stopnje, povezane z lociranjem zemljepisnih imen na karti. Stalno tudi opazamo, da so neustrezne ali pomanjkljive rešitve (ne glede na taksonomsko stopnjo) mnogokrat posledica površnega prebiranja vprašanj, premalo poglobljene rabe priloženega gradiva in podcenjevanja kompleksnosti vprašanj.

6.3 Druge ugotovitve

Kljub izrednim razmeram spomladi 2020 in bojazni, da bo omejena izvedba pouka vplivala na izvedbo ter uspeh pri splošni maturi iz geografije (in tudi sicer), ugotavljamo, da pri geografiji odstopanj v primerjavi s preteklimi leti nismo opazili, kar je spodbudno.

Zunanje ocenjevanje je potekalo brez posebnosti, pogrešali pa smo skupno moderacijo. Izpostavil bi vsaj enoletni porast zanimanja dijakov za izbor geografije kot maturitetnega predmeta, kar po nekajletnem upadanju vliva optimizem.